

ამ დასკვნებიდან თვალსაჩინოა, რომ როდესაც კომერციული ბანკი განიცდის რესურსების ნაკლებობას ან სურს თავისი აქტიური ოპერაციების გაზრდა და ამისათვის შესაბამისი რესურსები ესაჭიროება, მას უწევს გადაწყვეტილების მიღება – თუ რომელი გზით მიაღწიოს ამას, დეპოზიტური ოპერაციებით, არადეპოზიტური რესურსების მოზიდვით თუ კაპიტალის ზრდით. რა თქმა უნდა, თითოეულ წყაროს აქვს თავის დადებითი და უარყოფითი მხარეები, როგორც მათი ფასის, ისე მოზიდვის ოპერატიულობის თვალსაზრისით. როგორც წესი, რაც უფრო ადვილია რესურსების მოზიდვა, მით უფრო ძვირია იგი და, პირიქით. სწორედ ამიტომ, კომერციულ ბანკებში უნდა არსებობდეს ჩამოყალიბებული სადეპოზიტო და პასივების მართვის პოლიტიკა. ეს პროცესი უნდა იყოს მუდმივი, თანმიმდევრული, გამომდინარე ბანკის სტრატეგიიდან და მიმართული იქნება, რომ ბანკს არ შეექმნას მოულოდნელი შეფერხებები მინიმალურ ვადაში საჭირო რესურსების მოზიდვისას.

თუ როგორ ახერხებენ კომერციული ბანკები რესურსების შევსებას, ეს შემდეგ პარაგრაფებში იქნება განხილული.

6.3. კომერციული ბანკის კაპიტალის ფუნქციები და სტრუქტურა

როგორც სამამულო, ისე უცხოურ კვლევებსა და ექსპერტთა შეფასებებში საბანკო სისტემის სტაბილიზაციისა და მდგრადობის უზრუნველყოფა პირობად მიჩნეულია საკუთარი კაპიტალის ადეკვატური დონე. ლოგიკა ისაა, რომ ბანკის გაკოტრების შემთხვევაში მისმა აქციონერებმა უნდა მიიღონ მათ მიერ აქციებში ინვესტირებული ფულის ნაწილი – მხოლოდ ის, რაც დარჩება მეანაბრეთა და სხვა კრედიტორთა კანონიერი მოთხოვნის დაკმაყოფილების შემდეგ. ეს მომენტი ქართული კანონმდებლობითაცაა გათვალისწინებული. ასეთ შემთხვევებში, ხშირად, როცა ბანკში არაა სათანადო კონტროლი, აქციონერები საერთოდ უფულოდ რჩებიან და მთლიანად კარგავენ კაპიტალს, ამიტომ ისინი ორმაგად დაინტერესებულნი არიან ბანკის სტაბილური ფუნქციონირებითა და გაკოტრების თავიდან აცილებით. ზემოაღნიშნულის ფორმულირება შეიძლება უფრო მოკლედაც: ბანკის კაპიტალი ესაა მისი მენეჯმენტის ცუდი მუშაობის კომპენსაციის წყარო.

კომერციული ბანკის კაპიტალზე საუბრისას უნდა ვიცოდეთ, რომ არსებობს ამ ტერმინის სხვადასხვა გაგება, ვინრო გაგებით – ესაა საწესდებო კაპიტალი, იგივე ემიტირებული აქციების ღირებულება. ფართო გაგებით კი – ესაა საწესდებო კაპიტალის, სარეზერვო და სხვა ფონდების, საერთო და აქტივების გადაფასების რეზერვების, გასული წლებისა და მიმდინარე წლის მოგება (ზარალის) ერთობლიობა. ქართული კანონმდებლობით სააქციო კაპიტალი, განიმარტება, როგორც „კომერციული ბანკის აქციონერთა კაპიტალი, რომელიც განისაზღვრება, როგორც სხვაობა ბანკის მთლიან აქტივებსა და მთლიან ვალდებულებებს შორის“ [13].

როგორც გასულ პარაგრაფებში აღინიშნა, ბანკის კაპიტალი არის მისი

13 საქართველოს კანონი „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“, მუხლი 1, „დ“.

რესურსების ერთ-ერთი და განსაკუთრებული წყარო, რომლის მოცულობა და ხარისხი (სტრუქტურა) ექვემდებარება მკაცრ რეგულაციას ნებისმიერი ქვეყნის საბანკო სისტემაში. შესაბამისი წესით და მოცულობით ფორმირებული საკუთარი კაპიტალი არის ნებისმიერი კომერციული შექმნისა და ფუნქციონირების წინაპირობა.

მიუხედავად იმისა, რომ კომერციული ბანკის კაპიტალის წილი მთლიან რესურსებში არცთუ დიდია (როგორც გვახსოვს, საქართველოში 17%-ის ფარგლებშია), იგი სასიცოცხლო მნიშვნელობის ფუნქციების მატარებელია, რომელთა შორის აღსანიშნავია ოპერატიული, დაცვითი, მარეგულირებელი და უფასო რესურსებისა და კაპიტალიზაციის ზრდის ფუნქციები:

- 1) **ოპერატიული ფუნქცია** იმით გამოიხატება, რომ კომერციული ბანკის კაპიტალი წარმოადგენს მისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის ფორმირების ძირითად წყაროს. ეს მომენტი განსაკუთრებით აქტუალურს იძენს ბანკის შექმნისა და ფუნქციონირების საწყის ეტაპზე.
- 2) **დაცვის ფუნქცია**, რომელიც გამოიხატება იმით, რომ ბანკის კაპიტალი გვევლინება მეანაბრეთა და სხვა კრედიტორთა ინტერესების დაცვის მთავარ საშუალებად. დაცვის ფუნქცია უმნიშვნელოვანესი ფუნქციათაგანია და გულისხმობს კაპიტალის (ან მისი ნაწილის) გამოყენებას ბანკისათვის „მძიმე“ დღეებში: კრიზისი, დროებითი წარუმატებლობა თუ გაკოტრება – ამ შემთხვევაში ხომ კაპიტალი მეანაბრეთა მოთხოვნების ანაზღაურების ერთ-ერთ წყაროდ გვევლინება. ბანკის კაპიტალი ამ ფუნქციის შესრულებისას ის „ამორტიზატორია“, რომელიც ამცირებს რყევებსა და ვარდნებს. ამის მაგალითი მოყვანილი იყო წინა პარაგრაფში 2008-2009 წლების მოვლენებზე საუბრისას.
- 3) **მარეგულირებელი ფუნქცია** განპირობებულია საზოგადოების დაინტერესებით, იცოდეს, თუ რამდენად უსაფრთხოადაა მისი (იურიდიული და ფიზიკური პირები) ფული ბანკებში და რამდენად სტაბილურია ეს უსაფრთხო მდგომარეობა. ამ ფუნქციის პრაქტიკულად განხორციელება ვლინდება ცენტრალური ბანკის მხრიდან კომერციული ბანკების საქმიანობის შეფასებისა და კონტროლის შესაძლებლობაში სწორედ კაპიტალის მინიმალური ოდენობისა და მისი სტრუქტურული შემადგენლობის მიმართ მოთხოვნების დაწესებით. შემთხვევითი არაა, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კომერციული ბანკებისათვის დაწესებული 13 სავალდებულო ნორმატივიდან 2 უშუალოდ კაპიტალის სტრუქტურას ეხება, ხოლო 9-ის გაანგარიშებაში კაპიტალი მონაწილეობს სხვადასხვა ფორმით. აღნიშნული მექანიზმი უზრუნველყოფს კომერციული ბანკების ზედმეტად რისკიანი ოპერაციების შეზღუდვას და ამით საბანკო სისტემის მდგრადობის შენარჩუნებას, იგი ავლებს გარკვეულ „წითელ“ ზოლებს, რომელთა გადალახვა კომერციულ ბანკებს ეკრძალებათ და თუ მათ სურთ საკუთარი საქმიანობის გაფართოება, ანუ „წითელ“ ზოლებს იქით ლეგალურად გადასვლა, მათი გადაწევა, ამის ერთადერთი გზა კაპიტალის გაზრდაა.
- 4) **უფასო რესურსებისა და კაპიტალიზაციის ზრდის ფუნქცია** განპირობებულია ორი გარემოებით. ერთი მხრივ, მიუხედავად იმისა, რომ კაპიტალის წილი პასივებში არცთუ დიდია, მისი, როგორც უფასო რესურსის როლი, მეტად მნიშვნელოვანია, განსაკუთრებით, თუ კაპიტალის ზრდასთან გვაქვს საქმე. კაპიტალის ზრდა ინვესს მოზიდული

რესურსების საშუალო შენონილი საპროცენტო განაკვეთის (ფასის) შემცირებას და ზრდის ბანკის კონკურენტულ უპირატესობას. მეორე მხრივ, თანამედროვე მსოფლიო ფინანსური სისტემის გამოძახილს წარმოადგენს აქციების გაყიდვა პირველად საჯარო ბაზარზე (საფონდო ბირჟაზე), ე.წ. IPO, რომელიც რიგი უპირატესობებით ხასიათდება: დამატებითი კაპიტალის მოზიდვა, აქციონერთა ხელმისაწვდომობა აქციების ყიდვისას და მათი შეუზღუდავი რაოდენობა, ბანკის კაპიტალიზაციის (საბაზრო ღირებულების ზრდა) და ა.შ. ყველაზე მნიშვნელოვანია, რომ IPO-ს შემთხვევაში ხდება ბანკის საბაზრო ფასის დაწესება, ანუ საბაზრო კაპიტალიზაცია, რომლის შემდეგი ზრდა დადებითად მოქმედებს მისი იმიჯის ზრდაზე და დამატებით პერსპექტივებს უხსნის მას.

საქართველოში, მსგავსად განვითარებული ქვეყნების საბანკო სისტემებისა, კომერციული ბანკების კაპიტალი მკაცრი და მკაფიო რეგლამენტაციის საგანია, რაც, თავის მხრივ, უზრუნველყოფს მის მიერ მარეგულირებელი ფუნქციის შესრულებას. ამ კუთხით საინტერესოა ორი მიმართულება: კაპიტალის მინიმალური ოდენობა და მისი ხარისხობრივი სტრუქტურა. განვიხილოთ რამდენიმე მნიშვნელოვანი მომენტი ამ მიმართულებებით საქართველოს უახლესი ისტორიიდან და დღეს არსებული მდგომარეობა:

კომერციული ბანკების კაპიტალის მინიმალური ოდენობა.

კომერციული ბანკების კაპიტალის მინიმალური ოდენობის ეტაპობრივი ზრდის პროცესს საქართველოს ეროვნული ბანკი იწყებს 1997 წლის დასაწყისში. მიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, ახლად შექმნილი კომერციული ბანკებისათვის განაღდებული სანესდებო კაპიტალის მინიმალური ოდენობა განისაზღვრა 5 მლნ ლარის ოდენობით (მხოლოდ ფულად ფორმაში), ხოლო მოქმედი კომერციული ბანკებისათვის განაღდებული მინიმალური სანესდებო კაპიტალის ოდენობა აღნიშნულ დონემდე განისაზღვრა 2000 წლის ბოლოსათვის ეტაპობრივი ზრდით შემდეგი გრაფიკის შესაბამისად:

- 1998 წლის 31 დეკემბერი – 1 მლნ ლარი;
- 1999 წლის 30 ივნისი – 2 მლნ ლარი;
- 1999 წლის 31 დეკემბერი – 3 მლნ ლარი;
- 2000 წლის 30 ივნისი – 4 მლნ ლარი;
- 2000 წლის 31 დეკემბერი – 5 მლნ ლარი.

ასევე დადგინდა, რომ ფულად ფორმაში სანესდებო კაპიტალის ზრდა მომხდარიყო ეროვნული ბანკის საკორესპონდენტო ანგარიშების მეშვეობით.

ამის შემდეგ, 2003 წლის ბოლოს, ეროვნული ბანკის მიერ წესდება ახალი მოთხოვნები კაპიტალის, უფრო სწორად – მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის (ამაზე ქვემოთ) ოდენობის შესახებ, რომელიც განისაზღვრა 12 მლნ ლარის ოდენობით 2008 წლის ბოლოსათვის ეტაპობრივი ზრდით შემდეგი გრაფიკის შესაბამისად:

- 2004 წლის 31 დეკემბერი – 6,4 მლნ ლარი;
- 2005 წლის 31 დეკემბერი – 7,8 მლნ ლარი;
- 2006 წლის 31 დეკემბერი – 9,2 მლნ ლარი;
- 2007 წლის 31 დეკემბერი – 10,6 მლნ ლარი;
- 2008 წლის 31 დეკემბერი – 12,0 მლნ ლარი.

თუმცა, 2006 წლის მაისში ეროვნულ ბანკს ცვლილებები შეაქვს მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის ზრდის მოქმედ გრაფიკში და ადგენს 12 მლნ ლარის მიღწევის პირობას 2007 წლის 30 ივნისისათვის. საზედამხედველო კაპიტალის ზრდა განისაზღვრა მხოლოდ ფულადი ფორმით და მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ვალუტით.

კომერციული ბანკების კაპიტალის სტრუქტურის ხარისხობრივი განსაზღვრა, როგორც საბანკო ზედამხედველობის ინსტრუმენტი.

ტერმინები – „კაპიტალის ადეკვატურობა“, „კაპიტალის საკმარისობა“ გამოიყენება ბანკის საიმედოობის, მისი მყარი ფინანსური მდგომარეობის დახასიათებისა და შეფასებისათვის, რაც, ბუნებრივია, განპირობებულია კაპიტალის დაცვითი როლით კრიზისულ მდგომარეობაში. ეს კი, თავის მხრივ, განაპირობების კომერციული ბანკების მიმართ საზოგადოების ნდობის ამაღლებას. ქართული საბანკო სისტემის რეფორმირების გზა **XX** საუკუნის 90-იან წლებში სწორედ ამ მიმართულებით მიდიოდა.

როგორც საქართველოს საბანკო სისტემის უახლესი ისტორიიდან გვახსოვს, კომერციული ბანკების კაპიტალის სტრუქტურის განსაზღვრის მიმართულებით პირველი ნაბიჯი 1996 წელს გადაიდგა, როცა დამტკიცდა „ზედამხედველობის მიზნით ბანკის კაპიტალის განსაზღვრის წესი“, რომლის მიხედვითაც, ახლად დადგენილი ეკონომიკური ნორმატივებისა და ლიმიტების გაანგარიშებისას შემოღებულ იქნა ტერმინი „მთლიანი კაპიტალი“. იგი შედგებოდა ორი ნაწილისაგან: პირველადი და მეორადი კაპიტალი. შესაბამისად, განისაზღვრა მათი შინაარსი (შემადგენლობა) და დადგინდა, რომ პირველადი კაპიტალის მოცულობა უნდა ყოფილიყო მთლიანი კაპიტალის 75%-ზე მეტი. ამით, ფაქტობრივად, მოხდა კაპიტალის დაყოფა ორ ნაწილად: საბაზო და დამატებით კაპიტალად.

1998 წელს განხორციელდა მნიშვნელოვანი პრუდენციული ცვლილებები, რომლებიც მიმართული იყო ბანკების საქმიანობის ზედამხედველობისა და რეგულირების დახვეწისაკენ. ამ მიზნებისათვის განისაზღვრა ისეთი კატეგორია, როგორიცაა – „ზედამხედველობის მიზნით განსაზღვრული მთლიანი კაპიტალი“, რომელიც 2001 წლიდან შეიცვალა დღეს გავრცელებული ტერმინით „საზედამხედველო კაპიტალი“. ამის შემდეგ, 2002 წლის ბოლოს, იდგმება ახალი ნაბიჯი და მტკიცდება „დებულება კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ“. აღნიშნული დოკუმენტის დღევანდელი რედაქციის მიხედვით, კომერციული ბანკების ზედამხედველობის მიზნით (კაპიტალის მარეგულირებელი ფუნქცია) „საზედამხედველო კაპიტალი“ შედგება ორი ნაწილისაგან:

- **პირველადი კაპიტალი**, რომელიც არის საზედამხედველო კაპიტალის ძირითადი წყარო, მისი საბაზო ელემენტი, რომელიც, თავის მხრივ, შედგება შემდეგი კომპონენტებისაგან:
 - ჩვეულებრივი აქციები;
 - არააკუმულაციური უვადო პრივილეგირებული აქციები [14];
 - აქციების ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები;
 - სარეზერვო ფონდი, რომლებიც შექმნილი უნდა იყოს წინა წლების გაუნაწილებელი მოგებიდან, ბანკის განკარგულებაშია და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს წარმოშობილი ზარალის დასაფარავად;
 - წინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (ზარალი).

14 ისეთი უვადო პრივილეგირებული აქცია, რომელზეც არ ხდება წინა წლებში ბანკის მიერ გაუნაწილებელი დივიდენდების აკუმულირება.

- **მეორადი კაპიტალი**, რომელიც წარმოადგენს საზედამხედველო კაპიტალის დამატებით წყაროს და შედგება შემდეგი კომპონენტებისაგან:
 - მიმდინარე წლის მოგება (ზარალი);
 - მიზნობრივი ფონდები;
 - საერთო რეზერვები [15];
 - პრივილეგირებული აქციები გამოსყიდულის გამოკლებით;
 - ბანკის აქციებში კონვერტირებადი ვალი [16];
 - სუბორდინირებული ვალი [17], მიღებული მინიმუმ 5 წლით სარგებლობის ვადით.

გაანგარიშების აუცილებელი პირობაა გამოქვითვები, რომლებითაც მცირდება შესაბამისი კაპიტალი:

- ბანკის სანესდებო კაპიტალში ასახული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა (ამცირებს პირველად კაპიტალს);
- არამატერიალური აქტივები (ამცირებს პირველად კაპიტალს);
- ინვესტიციები საქართველოს რეზიდენტი ბანკების სანესდებო კაპიტალში (ამცირებს საზედამხედველო კაპიტალს);
- არაკონსოლიდირებული ინვესტიციები ბანკის შვილობილი საწარმოების სანესდებო კაპიტალში (ამცირებს საზედამხედველო კაპიტალს).

აუცილებელ პირობად ითვლება ის, რომ პირველადი კაპიტალი შეადგენდეს საზედამხედველო კაპიტალის არანაკლებ 50%-ს.

გასულ მასალაში აღინიშნა, რომ 2013 წლის ბოლოს დამტკიცდა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ ახალი რედაქცია, რომლის ძალითაც შემოღებულ იქნა პრინციპულად ახალი მიდგომები კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნისადმი. დებულების მოთხოვნები ძალაში შედის 2014 წლის 30 ივნისიდან.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობისა და საკმარისობის განსაზღვრისა და შეფასებისათვის თანამედროვე ქართულ რეალობაში გამოიყენება ე.წ. კაპიტალის კოეფიციენტები და მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალი. როგორც ზემოთ აღინიშნა, მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის ოდენობა კომერციული ბანკებისათვის საქართველოში 12 მლნ ლარს შეადგენს. გარდა ამისა, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კომერციული ბანკებისათვის დაწესებული 13 სავალდებულო ნორმატივიდან 2 უშუალოდ კაპიტალის სტრუქტურას ეხება (პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი და საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი), ხოლო 9-ის გაანგარიშებაში კაპიტალი მონაწილეობს სხვადასხვა ფორმით (საზედამხედველო და სააქციო კაპიტალის სახით). აღნიშნული საკითხები დეტალურად შემდეგ თავებში იქნება განხილული.

15 რეზერვი, რომელიც იქმნება სესხებისა და სესხებზე დარიცხული მისაღები პროცენტების შესაძლო დანაკარგებისათვის, მათ დაუკონკრეტებლად, არაიდენტიფიცირებული ზარალისათვის.

16 სესხებით და/ან სავალო ფასიანი ქაღალდებით მიღებული ფულადი სახსრები, რომლებიც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის დადგომისას კონვერტირდება ბანკის ჩვეულებრივ ან პრივილეგირებულ აქციებში.

17 ისეთი არაუზრუნველყოფილი ვალი, რომელიც ხელშეკრულების მიხედვით, არ არის დეპოზიტი და სხვა ვალებთან და დეპოზიტებთან შედარებით აქვს გადახდის (დაფარვის) უფრო დაბალი პრიორიტეტი, რომლის მიხედვით, ბანკის მძიმე ფინანსური მდგომარეობის, გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში სუბორდინირებული ვალის კრედიტორის მოთხოვნები ბაკმა უნდა დააკმაყოფილოს მხოლოდ ყველა დეპოზიტორთა და სხვა კრედიტორთა ვალების სრულად გადახდის (დაფარვის) შემდეგ.

ცხრ. №6.3. ბანკის კაპიტალი საქართველოს საბანკო დანესებულებების ანგარიშთა გეგმის მიხედვით

კლასი	ჯგუფი	ანგარიში	სახელწოდება
50			განადღებული კაპიტალი
	500		განადღებული კაპიტალი
		5001	საქართველოს ერ. ბანკის საწესდებო კაპიტალი *
		5002	ჩვეულებრივი აქციები
		5003	კონტრანგარიში - ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთ. ჩვეულებრივი აქციები
		5004	პრივილეგირებული აქციები
		5005	კონტრანგარიში - ბანკის მიერ გამოსყიდული საკუთ. პრივილეგირებული აქციები
51			საემისიო კაპიტალი
	510		საემისიო კაპიტალი
		5102	ჩვეულებრივ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
		5104	პრივილეგირებულ აქციათა ემისიით მიღებული დამატებითი სახსრები
53			საერთო რეზერვები
	530		საერთო რეზერვები
		5301	სარეზერვო ფონდი
		5302	მიზნობრივი ფონდები
54			ნინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
	540		ნინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
		5401	ნინა წლების გაუნაწილებელი მოგება (დაუფარავი ზარალი)
55			საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
	550		საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
		5501	საანგარიშგებო წლის მოგება (ზარალი)
59			აქტივების გადაფასების რეზერვები
	590		აქტივების გადაფასების რეზერვები
		5901	ოქროს გადაფასების რეზერვი
		5902	სავალუტო სახსრების გადაფასების რეზერვი
		5903	ფასიანი ქაღალდების გადაფასების რეზერვი *
		5904	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი
		5904	დანარჩენი აქტივების გადაფასების რეზერვი

* მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის ანგარიშები

რა თქმა უნდა, ქართული ბანკის ბალანსის მუხლებში ვერ ვნახავთ ვერც საზედამხედველო, პირველად ან მეორად კაპიტალს. ისინი გაანგარიშებითი მაჩვენებლებია, რომელთა დათვლა ხდება სპეციალური მეთოდოლოგიის მიხედვით, რის საფუძველსაც წარმოადგენს საბანკო დანესებულებების ანგარიშთა გეგმა.

საქართველოს საბანკო დანესებულებებისათვის დამტკიცებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით, კაპიტალის ასახვისათვის განკუთვნილია კლასები 50, 51, 53, 54, 55 და 59 შესაბამისი საბალანსო ანგარიშებით და შემდეგი სტრუქტურის მიხედვით (ცხრ. №6.3.):

როგორც ვხედავთ, კაპიტალის სტრუქტურა შეიძლება ორი კუთხით განვიხილოთ: როგორც აღრიცხვის (ანგარიშთა გეგმა), ისე გაანგარიშებითი (საზედამხედველო მიზნებისათვის) მოთხოვნებიდან გამომდინარე. რა თქმა უნდა, საზედამხედველო მიზნებისათვის კაპიტალის გაანგარიშება ხდება საბუღალტრო აღრიცხვის მონაცემებზე დაყრდნობით.